

PATVIRTINTA

Zarasų „Ąžuolo“ gimnazijos direktoriaus
2017 m. rugpjūčio 31 d. įsakymu Nr. V-18

ZARASŲ „ĄŽUOLO“ GIMNAZIJOS MOKINIŲ PAŽANGOS IR PASIEKIMŲ VERTINIMO TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Gimnazijos mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo tvarka (toliau – Tvarka) yra parengta, vadovaujantis Bendrosiomis programomis, Mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo samprata, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2004 m. vasario 25 d. įsakymu Nr. ISAK-256, Lietuvos higienos norma HN 21:2011 „Bendrojo lavinimo mokykla. Bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“, patvirtinta LR sveikatos apsaugos ministro 2011 m. rugpjūčio 10 d. įsakymu Nr. V-773, Nuosekliojo mokymosi pagal bendrojo ugdymo programas tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2005 m. balandžio 5 d. įsakymu Nr. ISAK-556 (Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. gegužės 8 d. įsakymo Nr. V-766 redakcija), gimnazijos susitarimais.

2. Tvarkoje aptariami vertinimo principai ir nuostatos, vertinimo tikslai ir uždaviniai, vertinimo planavimas, vertinimas ugdymo procese bei baigus programą ar jos dalį, įvertinimų fiksavimas, kontrolinių darbų organizavimas ir vertinimas, tėvų (globėjų, rūpintojų) informavimas.

3. Tvarkoje vartojamos sąvokos:

3.1. vertinimas – nuolatinis informacijos apie mokinių mokymosi pažangą ir pasiekimus kaupimo, interpretavimo ir apibendrinimo procesas;

3.2. įvertinimas – vertinimo proceso rezultatas, konkretus sprendimas apie mokinio pasiekimus ir padarytą pažangą;

3.3. įsivertinimas – tai mokinio sprendimas, baigus pamokų ciklą, etapą, pusmetį, apie daromą savo pažangą, dabartinių pasiekimų lyginimas su ankstesniais, tolimesnių mokymosi tikslų bei jų siekimo strategijų numatymas;

3.4. vertinimo informacija – įvairiais būdais iš įvairių šaltinių surinkta informacija apie mokinio mokymosi patirtį, jo pasiekimus ir daromą pažangą (žinias ir supratimą, gebėjimus, nuostatas);

3.5. vertinimo kriterijai – mokytojas pagal Pagrindinio ir Vidurinio ugdymo bendrosiose programose pateiktus apibendrintus kokybinius mokinių žinių, supratimo ir gebėjimų vertinimo aprašus numato mokinių pasiekimų vertinimo lygius (patenkinamas, pagrindinis, aukštesnysis);

3.6. kaupiamasis vertinimas – informacijos apie mokinio mokymosi pasiekimus ir pažangą kaupimas taškais, kurie konvertuojami į pažymį (įskaitą);

3.7. kontrolinis darbas – žinių, gebėjimų, įgūdžių parodymas arba mokinio žinias, gebėjimus, įgūdžius patikrinantis ir formaliai vertinamas darbas baigus pamokų etapą, ciklą, kuriam atlikti skiriama ne mažiau kaip 30 minučių;

3.8. atsiskaitymas žodžiu arba raštu (pristatymas, darbas grupėse, apklausa, žodžių diktantas, testas, pastraipos kūrimas, laboratorinis darbas ir kt.) - mokinio žinias, gebėjimus, įgūdžius patikrinantis ir formaliai vertinamas darbas iki 30 min. iš dalies ciklo, etapo temų.

3.9. savarankiškas darbas - rašomasis darbas, kurio trukmė pamokoje iki 30 minučių. Jo metu mokiniai atlieka mokytojo pateiktas užduotis, naudojasi įvairiais šaltiniais (vadovėliais, žinynais, žodynais, internetu ir kt.).

II SKYRIUS VERTINIMO NUOSTATOS IR PRINCIPAI

4. Vertinimo nuostatos:

4.1. vertinimas grindžiamas mokinių amžiaus tarpų psichologiniais ypatumais, individualiais mokinio poreikiais;

4.2. vertinama tai, kas buvo numatyta pasiekti ugdymo procese: mokinių žinios, jų taikymas, supratimas, dalyko gebėjimai, įgūdžiai, pastangos, asmeninė pažanga, bendrieji gebėjimai;

4.3. vertinimas skirtas padėti mokytis — mokinys laiku gauna grįžtamąją informaciją apie savo mokymosi patirtį, pasiekimus ir pažangą.

5. Vertinimo principai:

5.1. tikslingumas: vertinimo metodai atitinka mokymosi turinį;

5.2. atvirumas ir skaidrumas (vertinimas grindžiamas aiškiais, mokiniams suprantamais kriterijais, aptartais dalyko ugdymo skyriuje. Mokytojas vertinimo kriterijus ir formas aptaria su mokiniais mokslo metų pradžioje ir pagal poreikį (pradėdamas naują skyrių, temą ir pan.);

5.3. objektyvumas (siekiama kuo didesnio vertinimo patikimumo, remiamasi Bendrosiomis ugdymo programomis);

5.4. informatyvumas (vertinimo informacija aiški, išsami, savalaikė, nurodoma, ką mokinys jau išmoko, kur spragos, kaip jas taisyti).

III SKYRIUS VERTINIMO TIKSLAI IR UŽDAVINIAI

6. Vertinimo tikslas:

6.1. padėti mokiniui mokytis ir bręsti kaip asmenybei, skatinti jo atsakomybę už savo pasiekimus;

6.2. pateikti informaciją apie mokinio mokymosi patirtį, pasiekimus ar pažangą;

6.3. nustatyti mokytojo, mokyklos darbo sėkmę, priimti pagrįstus sprendimus.

7. Vertinimo uždaviniai:

7.1. padėti mokiniui pažinti save, suprasti savo stipriąsias ir silpnąsias puses, įvertinti savo mokymosi lygmenį, kelti mokymosi tikslus;

7.2. padėti mokytojui išvėlgti mokinio mokymosi galimybes, nustatyti problemas ir spragas, diferencijuoti ir individualizuoti darbą, parinkti ugdymo turinį ir metodus;

7.3. nustatyti gimnazijai savo darbo kokybę, planuoti ugdymo turinį ir procesą, suteikti mokiniams visokeriopą pagalbą.

IV SKYRIUS VERTINIMO PLANAVIMAS IR MOKINIŲ INFORMAVIMAS

8. Mokytojas, planodamas vertinimą, vadovaujasi Bendrosiose programose nurodytais pasiekimų lygiais (patenkinamu, pagrindiniu, aukštesniu).

9. Ilgalaikiame plane, programoje mokytojas aprašo mokymosi pasiekimų ir pažangos fiksavimo sistemą.

10. Mokytojas per pirmąją savo dalyko pamoką mokinius pasirašytinai supažindina su mokymosi pasiekimų, pažangos vertinimo ir fiksavimo sistema.

11. Planuodamas naują etapą, ciklą, su mokiniais aptaria tikslus, uždavinius, darbo metodus, vertinimo kriterijus bei formas, informuoja, kurios veiklos bus vertinamos, kaip jos bus vertinamos.

12. Planuodamas pamoką, formuluoja mokymosi uždavinius, kuriuose apibrėžia numatomus rezultatus ir vertinimo kriterijus.

V SKYRIUS

VERTINIMAS UGDYMO PROCESSE IR BAIGUS PROGRAMĄ

13. Vertinant mokinių pažangą ir pasiekimus vadovaujamosi mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo samprata, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2004m. vasario 25 d. įsakymu Nr. ĮSAK – 256, Pagrindinio ir Vidurinio ugdymo bendrosiose programose pateiktais mokinių žinių, supratimo ir gebėjimų vertinimo aprašais, pasiekimų lygiais, mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo strategija, aptarta dalykų metodinėse grupėse.

14. I – IV klasių mokinių pasiekimams vertinti taikoma 10 balų vertinimo sistema. I – IV klasių privalomųjų ir pasirenkamųjų dalykų mokinių žinios vertinamos pažymiu. Dorinis ugdymas, dalykų moduliai, socialinė – pilietinė (I-II klasių) veikla, specialiosios medicininės fizinio pajėgumo grupės mokinių pasiekimai kūno kultūros pamokose vertinama įrašu „įskaityta“ arba „neįskaityta“.

15. Rugsėjo mėnuo skiriamas I gimnazijos klasių mokinių adaptacijai, jų mokymosi pasiekimai nepatenkinamais pažymiais nevertinami.

16. Mokinių mokymosi pasiekimai ir pažanga vertinama sistemingai. Vertinamos ne tik dalykinės žinios, bet ir bendrosios kompetencijos:

16.1. kiekvienoje pamokoje taikomas formuojamasis vertinimas. Mokinui jis suteikia grįžtamosios informacijos apie mokymosi pažangą, padeda išsiaiškinti spragas, o mokytojui padeda parinkti mokymo strategijas;

16.2. diagnostinis vertinimas taikomas baigus ciklą, etapą ar jo dalį.

16.3. rekomenduojama per pusmetį parašyti ne mažiau kaip 1 kaupiamąjį pažymį. Kaupiamąjį pažymį rekomenduojama rašyti už šias veiklas:

16.3.1. darbą pamokoje (savarankišką darbą raštu ar žodžiu, darbą grupėje, individualias mokinio pastangas, aktyvumą ir kt.);

16.3.2. namų darbus;

16.3.3. projektinį darbą;

16.3.4. kitą mokinio veiklą (dalyvavimą gimnazijos, rajono renginiuose, akcijose, atstovavimą gimnazijai rajone, respublikoje ir kt.);

16.4. baigiant kursą gali būti taikomas apibendrinamasis vertinimas.

17. Rengiant diagnostines užduotis išplėstinio kurso mokiniams rekomenduojama laikytis tokio žinių ir gebėjimų santykio: I-II klasėse – 75 % užduoties taškų turėtų būti skirta žinioms ir supratimui, o kiti 25 % – problemų sprendimo gebėjimams tikrinti; III-IV klasėse – 30% žinioms, 50% gebėjimams, 20% problemų gebėjimams tikrinti.

18. Pagal užduočių sunkumą diagnostinės užduotys turėtų būti rengiamos stengiantis laikytis tokių proporcijų: 40% - patenkinamo, 30% - pagrindinio ir 30 % - aukštesniojo pasiekimų lygio.

19. Kontrolinių darbų organizavimo tvarka ir vertinimas:

19.1. I-II klasių mokiniams per dieną organizuojamas vienas kontrolinis darbas, III-IV klasių mokiniams gali būti du kontroliniai darbai (dėl mokymo laikinosiose grupėse);

19.2. mokytojas apie kontrolinį darbą mokinius informuoja ne vėliau kaip prieš savaitę, supažindina su darbo struktūra, turiniu, tikslais, vertinimo kriterijais, susitaręs su mokiniais, dėl objektyvių priežasčių gali kontrolinio darbo laiką keisti;

19.3. jeigu už kontrolinį darbą 50% mokinių gavo nepatenkinamus įvertinimus, rekomenduojama parengti naujas užduotis ir kontrolinį darbą perrašyti. Rekomenduojama sudaryti galimybę perrašyti

kontrolinį darbą ir atskiriems mokiniams, gavusiems nepatenkinamą pažymį pagal metodinėse grupėse priimtą tvarką;

19.4. mokinys nerašęs kontrolinio darbo, už jį atsiskaito per 2 savaites po pamokų arba susitartu su mokytoju laiku. Neatsiskaičius – vertinamas labai blogai (rašomas 1 (vienas));

19.5. kontrolinis darbas nerašomas pirmą dieną po atostogų.

20. Mokymosi rezultatams apibendrinti taikomas apibendrinamasis vertinimas. Pusmečių ir metiniai įvertinimai elektroniniame dienyne fiksuojami pažymiais arba rašoma „įskaityta“ („įsk.“), „neįskaityta“ („neįsk.“), „atleista“ („atl.“). Įrašas „atleista“ įrašomas, jeigu mokinys yra atleistas pagal gydytojo rekomendaciją.

20.1. pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų vertinimo skalė:

Pasiekimų lygis	Trumpas apibūdinimas	Įvertinimas	
aukštesnysis	puikiai	10 (dešimt)	Įskaityta
	labai gerai	9 (devyni)	
pagrindinis	gerai	8 (aštuoni)	
	pakankamai gerai	7 (septyni)	
	vidutiniškai	6 (šeši)	
patenkinamas	patenkinamai	5 (penki)	
	pakankamai patenkinamai	4 (keturi)	
nepatenkinamas	nepatenkinamai	3 (trys)	Neįskaityta
	blogai	2 (du)	
	labai blogai	1 (vienas)	
	pasiekimai nėra įvertinti	Neįskaityta	

21. Mokomojo dalyko pusmečio pažymiai išvedami iš to dalyko pusmečio pažymių vidurkio (pvz.: 4,5 - 5; 4,4 - 4).

22. Dalyko modulio pusmečio įvertinimas siejamas su to dalyko pusmečio įvertinimu:

22.1. jei dalyko modulio pusmečio įvertinimas „įskaityta“ („įsk.“), išvedamas aritmetinis dalyko pažymių vidurkis;

22.2. jei dalyko modulio pusmečio įvertinimas „neįskaityta“ („neįsk.“), į to dalyko paskutinę pamoką dienyne įrašomas „1“ (vienetas) ir išvedamas dalyko pusmečio pažymys.

23. Metinis įvertinimas išvedamas iš I ir II pusmečio įvertinimų aritmetinio vidurkio apvalinant mokinio naudai:

23.1. jeigu neįskaityta („neįsk.“) pirmasis pusmetis, antrajame pusmetyje mokinys likvidavo įsiskolinimą, o antrasis pusmetis – įskaityta („įsk.“), metinis įvertinimas – „įskaityta“;

Jeigu pirmasis pusmetis „įskaityta“, antrasis – „neįskaityta“, metinis įvertinimas – „neįskaityta“, mokiniui skiriami papildomi darbai;

23.2. jeigu pusmečio (ar metų) pabaigoje keitėsi dalyko kurso programa, pusmečio (ar metiniu) įvertinimu laikomas įskaitos įvertinimas;

24. Mokiniui rekomenduojama gauti per pusmetį ne mažiau kaip:

24.1. 3 pažymius, jei yra 1 savaitinė pamoka;

24.2. 4 pažymius, jei 2 savaitinės pamokos;

24.3. 5 pažymius, jei 3 savaitinės pamokos;

24.4. 6 pažymius, jei 4 – 5 savaitinės pamokos.

25. Pusmečių ir metiniai įvertinimai turi būti išvedami ne vėliau kaip prieš paskutinę pusmečio ar mokslo metų dalyko pamoką.

26. Mokytojai paskutinę pusmečio (mokslo metų) pamoką organizuoja mokymosi pasiekimų ir pažangos įsivertinimą:

26.1. mokiniai analizuoja mokymąsi, padarytą pažangą, su mokytoju aptaria sėkmes ir nesėkmes, planuoja tolesnį mokymąsi;

26.2. mokytojai apibendrina informaciją apie mokinio, grupės ar klasės pasiekimus bei padarytą pažangą ir, jei reikalinga, koreguoja ugdymo procesą.

27. Siekiant pagerinti mokinių pasiekimus, stebėti daromą pažangą, suteikti laiku pagalbą:

27.1. gruodžio 1-5 d. ir balandžio 16-20 d. fiksuojami signalinio pusmečio rezultatai (nustatytos dienos e-dienyno duomenimis). Šie rezultatai analizuojami mokytojų pasitarime, tėvai (globėjai, rūpintojai) supažindinami organizuojamose Tėvų dienose;

27.2. sausio – vasario mėnesiais organizuojami bandomieji BE ir PUPP;

27.3. rugsėjo ir birželio mėnesiais I ir III klasių mokiniams organizuojami diagnostiniai kontroliniai darbai. Dalykus siūlo metodinės grupės.

28. Metodinėse grupėse mokytojai analizuoja diagnostinių, bandomųjų BE egzaminų ir PUPP patikrinimų darbus, I ir II pusmečio, metinio mokymosi pasiekimų rezultatus. Priima sprendimus dėl mokymo metodų ir strategijų, mokymosi užduočių, šaltinių tinkamumo, išteklių panaudojimo veiksmingumo, ugdymo tikslų realumo.

VI SKYRIUS TĖVŲ (GLOBĖJŲ, RŪPINTOJŲ) INFORMAVIMO TVARKA

29. Mokinių tėvai (globėjai, rūpintojai) informuojami apie mokinių mokymosi sėkmingumą ir pamokų lankomumą gimnazijos nustatyta tvarka – elektroniniu būdu, telefonu, tėvų susirinkimuose.

30. Iškilus mokymosi, lankomumo, elgesio ar kt. problemoms, tėvai (globėjai, rūpintojai) informuojami įvairiais būdais: skambinant, individualiai kalbant, rašant elektroninius laiškus, lankantis namuose, kviečiant pagalbos mokiniui specialistus, dalykų mokytojus.

31. Du kartus per mokslo metus (po signalinių pusmečių) organizuojamos Tėvų dienos, kuriose tėvai (globėjai, rūpintojai) turi galimybę susitikti su jų vaiką mokančiais mokytojais, administracija, klasės auklėtoju. Tėvų dienose dalyvauja visų dalykų mokytojai. Klasių auklėtojai ne mažiau kaip du kartus per metus organizuoja klasės tėvų susirinkimus.

32. Mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo tvarka skelbiama gimnazijos tinklapyje www.azuolas.info ir elektroniniame dienyne www.tamo.lt.

VII SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

33. Planuodamas ugdymo turinį, mokytojas planuoja ir mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimą, siedamas jį su mokymosi tikslais, atsižvelgdamas į mokinių patirtį ir gebėjimus.

34. Mokiniai keliami į aukštesnę klasę remiantis Nuosekliojo mokymosi pagal bendrojo ugdymo programas tvarkos aprašu.
